

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2321

Na temelju članka 107. stavka 9., članka 109. stavka 6., članka 115. stavka 6., članka 117. stavka 3. i članka 124. stavka 3. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine« broj 82/13), ministar poljoprivrede, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI VETERINARSKE ORGANIZACIJE, VETERINARSKA PRAKSA I VETERINARSKA SLUŽBA U SUSTAVU PROVEDBE VETERINARSKA DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti glede uređenja objekata, prostora, prostorija, veterinarske opreme i djelatnika, kojima moraju udovoljavati veterinarska stanica, veterinarska ambulanta, veterinarska bolnica, veterinarska klinika, veterinarska praksa, veterinarska služba te centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje u obavljanju veterinarske djelatnosti.

Članak 2.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se i posebni uvjeti kojima moraju udovoljavati veterinarske stanice i veterinarske ambulante u obavljanju poslova javnih ovlasti.

(2) Ovim Pravilnikom propisuju se i posebni uvjeti kojima mora udovoljavati veterinarska služba, veterinarska praksa, veterinarska ambulanta, veterinarska stanica, veterinarska bolnica i veterinarska klinika u obavljanju pojedinih poslova javnih ovlasti.

(3) Ovim Pravilnikom propisuju se i posebni uvjeti kojima moraju udovoljavati veterinarske stanice i veterinarske ambulante u obavljanju poslova kontrolnih tijela.

II. POJMOVNIK

Članak 3.

Za potrebe ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Kontrolno tijelo* – veterinarska organizacija na koju je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane prenijela određene zadatke službenih kontrola;
2. *Male životinje* – mesojedi i druge životinje čije se meso ne koristi za prehranu ljudi;

3. *Čelnik Uprave* – čelna osoba koja upravlja i rukovodi radom Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, ustrojstvene jedinice Ministarstva poljoprivrede (u dalnjem tekstu: Uprava);
4. *Upisnik* – baza podataka o svim ovlaštenim organizacijama, ovlaštenim veterinarima, veterinarskim organizacijama, veterinarskoj službi i veterinarskoj praksi;
5. *Velike životinje* – kopitari, veliki i mali papkari i druge životinje čije se meso koristi u prehrani ljudi;
6. *Veterinarske organizacije* – veterinarska ambulanta, veterinarska stanica, veterinarska bolnica, veterinarska klinika te centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje;
7. *Veterinarska praksa* – organizacijski oblik kroz koji i fizičke osobe mogu obavljati poslove veterinarske djelatnosti;
8. *Veterinarska služba* – organizacijski oblik kroz koji se veterinarska djelatnost obavlja u objektima i na životinjama u posjedu tijela državne uprave, odnosno pravne osobe kod koje je osnovana.

III. POSTUPAK OSNIVANJA

Članak 4.

- (1) Zahtjev za utvrđivanje uvjeta iz članka 1. i 2. ovoga Pravilnika podnosi se Upravi.
- (2) Zahtjevu za utvrđivanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka pri osnivanju veterinarske službe, veterinarske prakse, područne veterinarske ambulante, veterinarske ambulante, veterinarske stanice, veterinarske bolnice, veterinarske klinike te centra za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje potrebno je priložiti veterinarsko-zdravstvenu suglasnost nadležnog veterinarskog ureda, te rješenje Trgovačkog suda o upisu u sudski registar, u slučaju osnivanja veterinarske organizacije.
- (3) Rješenje o udovoljavanju propisanim uvjetima iz članka 1. i 2. ovoga Pravilnika donosi čelnik Uprave na prijedlog stručnog povjerenstva.

IV. VETERINARSKO-ZDRAVSTVENA SUGLASNOST

Članak 5.

- (1) Veterinarsko-zdravstvenu suglasnost po podnesenom zahtjevu, izdaje nadležni veterinarski ured, ukoliko su ispunjeni veterinarsko-zdravstveni uvjeti iz članka 7. ovoga Pravilnika.
- (2) Zahtjevu za izdavanje veterinarsko-zdravstvene suglasnosti potrebno je priložiti prethodno mišljenje Hrvatske veterinarske komore (u dalnjem tekstu: HVK).

V. POČETAK I ZAVRŠETAK RADA

Članak 6.

- (1) Veterinarska organizacija, veterinarska praksa i veterinarska služba mogu započeti s radom na temelju rješenja Uprave o udovoljavanju propisanim uvjetima.
- (2) Veterinarska organizacija, veterinarska praksa i veterinarska služba moraju započeti s radom u roku najkasnije 60 dana od dana primitka rješenja iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Podnositelji zahtjeva iz članka 4. ovoga Pravilnika obvezni su unaprijed pisanim putem izvijestiti nadležni veterinarski ured o datumu početka rada te o datumu prestanka rada, koji o tome pisanim putem odnosno elektronskom poštom obavještava Upravu.
- (4) Po primitku obavijesti iz stavka 3. ovoga članka Uprava evidentira podatak o početku odnosno prestanku rada u Upisnik.
- (5) U slučaju promjene podataka u Upisniku te prekida u radu koji nije bio duži od 30 dana, po podnesenom zahtjevu uz koji se mora priložiti dokaz o nastaloj promjeni izdaje se novo rješenje o udovoljavanju uvjetima, na temelju zapisnički utvrđenog činjeničnog stanja od nadležnog veterinarskog inspektora.

VI. VETERINARSKO-ZDRAVSTVENI UVJETI

A) *Objekti*

Članak 7.

- (1) Objekt veterinarske stanice i veterinarske ambulante te veterinarske klinike, veterinarske bolnice i veterinarske prakse za velike životinje mora biti smješten u zasebnoj zgradici ili dijelu zgrade, izvan područja užeg centra naseljenih mjesta, s vlastitim parkiralištem unutar ogradijenog prostora te primjerenim pristupnim putem.
- (2) Objekt veterinarske klinike, bolnice i veterinarske prakse za male životinje može biti smješten u zasebnoj zgradici ili u zasebnom prostoru u sklopu stambene zgrade, s posebnim ulazom za stranke sa životnjama, s odgovarajućim parkiralištem i primjerenim pristupnim putem.
- (3) Objekt veterinarske službe može biti smješten u zasebnoj ili poslovnoj zgradici unutar ogradijenog ekonomskog dvorišta ili u odvojenoj prostoriji proizvodno-stočarske zgrade s posebnim ulazom.
- (4) Objekti iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u postupku osnivanja ne smiju biti smješteni na udaljenosti manjoj od 100 (stotinu) metara od škola, dječjih vrtića, zdravstvenih i drugih javnih ustanova te objekata: za klanje životinja, za proizvodnju, obradbu, preradu namirnica, proizvodnju hrane za životinje, a 500 metara od sabirališta i objekata za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (u dalnjem tekstu: nusproizvodi).
- (5) Objekti iz stavaka 1. i 3. ovoga članka moraju biti smješteni u prizemlju zgrade.

- (6) Objekti iz stavka 2. ovoga članka, ukoliko se osnivaju u zajedničkim stambenim zgradama, moraju imati suglasnost vlasnika objekta, odnosno tijela nadležnih za upravljanje zgradom (ili odgovarajućim dijelom zgrade). Radni prostori u koje se privode životinje u

pravilu moraju biti smješteni u prizemlju zgrade, a tek iznimno, uz posebnu suglasnost nadležnog povjerenstva, mogu biti dijelom smješteni u suterenu ili najviše do visine prvog kata ukoliko postoje tehnički uvjeti, te imati poseban ulaz. Posebni ulaz za stranke sa životinjama ne smije biti smješten na udaljenosti manjoj od 4 metra od ulaza za stanare ili korisnike drugih javnih prostora.

(7) Objekti iz ovoga članka ne smiju biti izloženi onečišćenju i buci iznad dopuštenih vrijednosti u skladu s posebnim propisima.

Članak 8.

Objekt u kojem je smještena pravna ili fizička osoba koja obavlja veterinarsku djelatnost mora biti vidljivo označen natpisom s punim nazivom, adresom, telefonskim brojem, adresom elektroničke pošte i radnim vremenom.

B) Opći uvjeti prostorija

Članak 9.

(1) Raspored prostorija i putovi komunikacije između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija, unutar objekta za obavljanje veterinarske djelatnosti, moraju činiti funkcionalnu cjelinu te omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela prostorija, nesmetani rad, sigurnost i kretanje stručnog osoblja i stranaka, kao i zaštitu od neovlaštenog ulaza u radne prostorije.

(2) Prostorije u objektu iz stavka 1. ovoga članka moraju udovoljavati sljedećim uvjetima:

1. prostorije se ne mogu koristiti za stambene ili za druge namjene;
2. namjena pojedinih prostorija u objektu mora biti vidljivo označena na ulaznim vratima svake prostorije;
3. visina prostorija mora biti najmanje 260 cm;
4. u prostorima se mora osigurati odvojeno skupljanje medicinskog otpada, spremanje u odgovarajuće spremnike te privremeno skladištenje u posebno odvojenom prostoru do obrade ili predaje ovlaštenoj osobi;
5. prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim te umjetnim izvorom svjetlosti. U prostoriji za pregled i liječenje, prostoriji za kirurške zahvate te za intenzivno liječenje mora biti osigurano osvjetljenje od minimalno 500 luksa, a u laboratoriju i na drugim radnim mjestima te u ostalim prostorijama odgovarajućom rasvjjetom;
6. zidovi, vrata i prozori u prostorijama u koje se uvode životinje, u laboratoriju i prostoru/prostoriji za čišćenje, pranje i sterilizaciju, moraju biti ravnih i glatkih površina, otpornih na učestalo temeljito čišćenje, pranje i dezinfekciju. Podovi navedenih prostorija moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, prati i dezinficirati te ne smiju biti skliski;
7. prostorije moraju biti izvedene tako da se mogu efikasno i brzo provjetriti;

8. u prostorijama se mora osigurati temperatura od 18 do 22° C.

C) Oprema

Članak 10.

(1) Oprema, instrumentarij i pribor u svim prostorijama moraju biti primjereni broju djelatnika, opsegu poslova te specifičnim potrebama veterinarske djelatnosti i izrađeni od materijala koji se lako Peru, dezinficiraju i steriliziraju ili su namijenjeni za jednokratnu upotrebu.

(2) Osobna sredstva zaštite moraju biti primjerena broju djelatnika, opsegu poslova te specifičnim potrebama veterinarske djelatnosti.

(3) Pravna ili fizička osoba koja obavlja veterinarsku djelatnost mora imati popis svog instrumentarija, pribora i osobnih sredstava zaštite, njihovu specifikaciju i lokalizaciju.

(4) Pravna ili fizička osoba koja obavlja veterinarsku djelatnost mora osigurati uredno održavanje, provjeru i kalibraciju instrumenata i opreme te o tome voditi evidenciju.

(5) Medicinsko-tehnička oprema za obavljanje veterinarske djelatnosti mora imati atest i potvrdu o redovitom servisiranju.

(6) Ukoliko se u dijagnostici ili terapiji koristi rendgenski ili drugi aparat koji proizvodi ionizirajuće zračenje, djelatnost mora biti odobrena posebnim rješenjem nadležnog tijela, u skladu sa posebnim propisom kojim se regulira zaštita od ionizirajućeg zračenja i sigurnost izvora ionizirajućeg zračenja.

(7) Ukoliko se u dijagnostici ili terapiji koristi uređaj koji proizvodi neionizirajuće zračenje, djelatnost mora biti odobrena posebnim rješenjem nadležnog tijela, u skladu s posebnim propisom kojim se regulira zaštita od neionizirajućeg zračenja.

(8) Za svakog veterinara potrebno je osigurati ormar ili prostor pod ključem za službene evidencije, dokumentaciju, tiskanice i slično.

(9) Za neposrednu uporabu i potrebe veterinara mora se osigurati najmanje jedno računalo s prikladnim aplikativnim programima, pristupom internetu i obveznom elektroničkom poštom.

(10) Pravne i fizičke osobe u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti dužne su osigurati telekomunikacijske uređaje (telefon, faks, mobitel) u skladu s načinom i opsegom poslova te adresu elektroničke pošte.

(11) Prostorija za pregled i liječenje, prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite i sanitarni čvor moraju imati umivaonik s topлом i hladnom vodom te tekućim sapunom i ručnicima za jednokratnu uporabu, odnosno sušilom za ruke.

D) Prijevozna sredstva

Članak 11.

Prijevozna sredstva moraju biti podešena svojoj namjeni, snabdjevena potrebnom opremom za obavljanje terenskih poslova te biti označena za veterinarsku djelatnost, i to:

1. prijevozna sredstva koja služe za prijevoz kontejnera s tekućim dušikom moraju imati prtljažnik, odnosno prostor za smještaj kontejnera, odvojen od vozačkog prostora, s uređajem za fiksaciju kontejnera u prijevozu da se sprijeći potencijalna opasnost od razlijevanja tekućeg dušika;
2. prijevozna sredstva moraju biti opremljena pokretnim zatvorenim kutijama ili ormarićima za pohranu lijekova i pribora tijekom prijevoza te s termički izoliranom kutijom za dnevni prijevoz i smještaj vakcina i lijekova s potrebitim čuvanjem na određenom temperaturnom režimu.

E) Zbrinjavanje otpada

Članak 12.

Pravna ili fizička osoba koja obavlja veterinarsku djelatnost mora osigurati zbrinjavanje svih vrsta otpada u skladu s posebnim propisima.

F) Posebni uvjeti prostorija

Prostorija za pregled i liječenje životinja (ordinacija)

Članak 13.

- (1) Prostorija za pregled i liječenje malih životinja mora se osigurati u svakoj veterinarskoj organizaciji i veterinarskoj praksi.
- (2) Prostorija za pregled i liječenje velikih životinja mora se osigurati u objektima gdje se predviđa ili postoji stalna potreba za istom.
- (3) U sklopu prostorije za pregled i liječenje velikih životinja može se urediti i opremiti prostor, odvojen stalnom pregradom, za pregled i liječenje malih životinja.
- (4) U slučaju da ne postoji potreba za prostoriju za pregled i liječenje velikih životinja, mora se osigurati mobilna mehanička ili hidraulička stojnica za fiksiranje i pregled velikih životinja.
- (5) U prostoriji za pregled i liječenje malih životinja mogu se nalaziti prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga, prostor za instrumente i pribor te prostor za uredsko poslovanje i konzultacije stranaka.

Prostorija za pregled i liječenje velikih životinja

Članak 14.

Prostorija za pregled i liječenje velikih životinja mora imati visinu od najmanje 2,80 m, površinu od najmanje 16 m², dužine i širine koja nije manja od 4,0 m.

Oprema prostorije za pregled i liječenje velikih životinja

Članak 15.

U prostoriji namijenjenoj za pregled i liječenje velikih životinja mora se nalaziti sljedeća oprema i uređaji:

1. stojnica ili stol za fiksaciju i pregled velikih životinja;
2. ormari za pribor, instrumente i lijekove;
3. pokretni stol za odlaganje pribora i instrumenata;
4. pribor za uzimanje i pakiranje materijala za laboratorijske pretrage;
5. pokretna svjetiljka ili zglobni reflektor.

Prostorija za pregled i liječenje malih životinja

Članak 16.

Prostorija ili prostor za pregled i liječenje malih životinja mora imati visinu od najmanje 2.60 m, površinu od najmanje 9 m^2 , dužinu i širinu koja nije manja od 3 m.

Oprema prostorije za pregled i liječenje malih životinja

Članak 17.

U prostoriji ili odijeljenom prostoru namijenjenom pregledu i liječenju malih životinja mora se nalaziti sljedeća oprema i uređaji:

1. stol za pregled i fiksaciju malih životinja;
2. pokretni stolić za odlaganje pribora i instrumenata;
3. pribor za uzimanje i pakiranje materijala za laboratorijske pretrage;
4. ormari za instrumente, lijekove i druga sredstva;
5. pokretna svjetiljka ili zglobni reflektor;
6. digitalna vaga od 0 – 100 kg za male životinje;
7. pribor za razudbu životinja.

Prostorija za kirurške zahvate

Članak 18.

(1) Prostorija za kirurške zahvate na malim životinjama mora imati visinu od najmanje 2.60 m, površinu od najmanje 9 m² te dužinu i širinu koja nije manja od 3 m.

(2) U prostoriji namijenjenoj za kirurške zahvate na malim životinjama mora se nalaziti sljedeća oprema i uređaji:

1. operacijski stol;
2. pokretni stol za odlaganje pribora i instrumenata;
3. operacijska lampa;
4. aparat za inhalacijsku anesteziju;
5. aparat za monitoring pacijenta.

Prostorija ili prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga

Članak 19.

U prostoriji ili prostoru za osnovne laboratorijske pretrage mora se nalaziti sljedeća oprema i uređaji:

1. radni stol odgovarajuće veličine s radnom površinom izrađenom od materijala koji se lako pere i dezinficira;
2. sudoper s dovodom hladne i tople vode;
3. mikroskop s povećanjem najmanje 1000 x, imerzijski, s vlastitim izvorom svjetla te priborom za pretrage;
4. aparati za hematološku i biokemijsku dijagnostiku ili sklopljen ugovor s akreditiranim laboratorijem ili veterinarskom organizacijom i veterinarskom praksom koja ima potrebne aparate za hematološku i biokemijsku dijagnostiku.

Prostorija ili prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju

Članak 20.

U prostoriji ili prostoru za čišćenje, pranje i sterilizaciju instrumenata te drugog pribora i pomagala mora se nalaziti sljedeća oprema i uređaji:

1. radni stol odgovarajuće veličine izrađen od materijala koji se lako pere i dezinficira;
2. sudoper s dovodom tekuće hladne i tople vode;
3. oprema za sterilizaciju instrumenata.

Prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala

Članak 21.

(1) Prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala mora biti opremljena odgovarajućim brojem ormara s bravom za zaključavanje i policama za držanje lijekova i drugog sanitetskog materijala i kombiniranim hladnjakom uz mogućnost održavanja temperature 0°C do +8°C i hladnjakom za smrzavanje s temperaturom do najviše -18°C.

(2) Prostorija mora imati osigurano prozračivanje, zatamnjene prozore i vrata koja se mogu zaključati.

Čekaonica za stranke i životinje

Članak 22.

Čekaonica za stranke i male životinje mora biti uređena u zatvorenoj prostoriji ili dovoljno prostranom hodniku te opremljena s najmanje tri sjedeća mjesta te vješalicom za odlaganje odjeće.

Prostorija za izolaciju životinja

Članak 23.

Prostorija za izolaciju malih životinja mora se urediti u odvojenoj prostoriji, s vratima koja se mogu zaključati, uz mogućnost individualnog držanja najmanje dvije male životinje u zatvorenim boksovima odnosno kavezima s punim pregradama, primjerenum vrsti, veličini i potrebama životinje, kojima je omogućen nesmetan pristup, pranje i održavanje.

Prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite

Članak 24.

Prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite mora omogućavati smještaj minimalno tri životinje u kavezima primjerenum vrsti, veličini i potrebama životinje, kojima je omogućen nesmetan pristup, pranje i održavanje.

G) Veterinarska služba

Članak 25.

(1) Ambulanta veterinarske službe mora raspolagati, zavisno od namjene glede vrsta životinja koje su predmet zdravstvene zaštite, slijedećim prostorijama i prostorima:

1. prostorija za pregled i liječenje životinja;
2. prostor/prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
3. prostor/prostorija za čišćenje, pranje i sterilizaciju;

4. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
5. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala;
6. prostorija za veterinarske djelatnike;
7. sanitarni čvor s kupaonicom za veterinarske djelatnike;
8. garderoba za djelatnike.

(2) Prostorija za pregled i liječenje životinja može se urediti u odvojenom dijelu jednog ili više proizvodnih objekata ili u prostoriji za posebne namjene.

(3) U prostoriji za pregled i liječenje životinja mogu se nalaziti: prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga, prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju te prostor za instrumente i pribor.

Članak 26.

Ukoliko pravna osoba, registrirana za obavljanje organizirane stočarske proizvodnje, ima u svom sastavu više registriranih proizvodnih jedinica na različitim lokacijama unutar jednog epizootiološkog područja, veterinarska služba može se organizirati centralizirano.

H) Veterinarska praksa

Članak 27.

(1) Veterinarska praksa pruža usluge opće i/ili specijalističke zdravstvene zaštite velikih i/ili malih životinja.

(2) Opća veterinarska praksa mora raspolagati, zavisno od namjene glede vrsta životinja koje su predmet zdravstvene zaštite, sa sljedećim prostorijama i prostorima:

1. prostorija za pregled i liječenje životinja;
2. prostor/prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
3. prostorija za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
4. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
5. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala;
6. prostor/prostorija za uredsko poslovanje i konzultacije stranaka;
7. sanitarni čvor s kupaonicom;
8. čekaonica za stranke i životinje.

(3) Specijalistička veterinarska praksa mora raspolagati svim prostorijama i prostorima navedenim u stavku 2. ovog članka, a u svim slučajevima kada se predviđa obavljanje kirurških zahvata na otvorenim tjelesnim šupljinama, dubokom mišiću, kostima i zglobovima, mora se osigurati posebna prostorija za kirurške zahvate.

(4) U prostoriji za pregled i liječenje životinja mogu se nalaziti: prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga i prostor za instrumente i pribor.

Članak 28.

Izvan radnog vremena, veterinarska praksa mora osigurati dostupnost podatka o najbližoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja veterinarsku djelatnost 24 sata.

I) Područna veterinarska ambulanta u sastavu veterinarske stanice

Članak 29.

(1) Područna veterinarska ambulanta obavlja poslove veterinarske djelatnosti u organizacijskom sustavu veterinarske stanice.

(2) Područna veterinarska ambulanta u sastavu veterinarske stanice pruža usluge zdravstvene zaštite životinja u ambulantnim i terenskim uvjetima rada.

Članak 30.

(1) Područna veterinarska ambulanta u sastavu veterinarske stanice mora raspolagati sa sljedećim prostorijama i prostorima:

1. prostorija za pregled i liječenje životinja;
2. prostor/prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
3. prostorija za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
4. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
5. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala;
6. prostor/prostorija za uredsko poslovanje i konzultacije stranaka;
7. sanitarni čvor s kupaonicom;
8. garderoba za djelatnike;
9. čekaonica za stranke i životinje;
10. prostorija za izolaciju životinja.

(2) U svim slučajevima kada se predviđa obavljanje kirurških zahvata na malim životinjama, na otvorenim tjelesnim šupljinama, dubokom mišiću, kostima i zglobovima, mora se osigurati posebna prostorija za kirurške zahvate.

(3) U prostoriji za pregled i liječenje životinja mogu se nalaziti: prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga i prostor za instrumente i pribor.

Članak 31.

Područna veterinarska ambulanta mora osigurati obavljanje poslova u okviru radnog vremena, a izvan radnog vremena putem vlastitog ili centralno ustrojenog dežurstva ili stanja pripravnosti u veterinarskoj stanici.

J) Veterinarska ambulanta

Članak 32.

(1) Veterinarska ambulanta pruža uslugu zdravstvene zaštite velikih i malih životinja u ambulantnim i terenskim uvjetima rada.

(2) Veterinarska ambulanta mora raspolagati sa sljedećim prostorijama i prostorima:

1. prostorija za pregled i liječenje životinja;
2. prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
3. prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
4. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
5. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala;
6. prostorija za veterinarske djelatnike i konzultacije stranaka;
7. sanitarni čvor s kupaonicom;
8. garderoba za djelatnike;
9. čekaonica za stranke i životinje;
10. prostorija za izolaciju životinja;
11. rashlađeni prostor/prostorija za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih tvari.

(3) U svim slučajevima kada se predviđa obavljanje kirurških zahvata na malim životinjama, na otvorenim tjelesnim šupljinama, dubokom mišiću, kostima i zglobovima, mora se osigurati posebna prostorija za kirurške zahvate.

(4) U prostoriji za pregled i liječenje životinja može se nalaziti prostor za instrumente i pribor.

Članak 33.

Veterinarska ambulanta mora osigurati obavljanje poslova tijekom radnog vremena, a izvan radnog vremena s dežurstvom ili obveznim stanjem pripravnosti najmanje jednog veterinara s odobrenjem za rad (licencijom).

K) Veterinarska stanica

Članak 34.

(1) Veterinarska stanica je organizacijski oblik veterinarske djelatnosti koji se sastoji od veterinarske ambulante u sjedištu i minimalno jedne područne veterinarske ambulante.

(2) Veterinarska stanica može u svom sastavu imati još i specijalističke ambulante, veterinarske bolnice i veterinarske klinike, koje moraju udovoljavati uvjetima propisanim ovim Pravilnikom.

L) Veterinarska bolnica

Članak 35.

(1) Veterinarska bolnica je veterinarska organizacija koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnih životinja te osigurava boravak i prehranu primjerenu vrsti životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite.

(2) Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u općim veterinarskim bolnicama za male i/ili velike životinje.

Članak 36.

(1) Veterinarska bolnica mora raspolagati sa sljedećim prostorijama i prostorima:

1. prostorija za pregled i liječenje životinja;
2. prostorija za kirurske zahvate;
3. prostor/prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
4. prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
5. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
6. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala s hladionikom;
7. prostorija za veterinarske djelatnike i konzultacije stranaka;
8. sanitarni čvor s kupaonicom;
9. prostorija za veterinarske djelatnike i konzultacije stranaka;

10. čekaonica za stranke i životinje;
11. prostorija za izolaciju životinja;
12. prostor/prostorija za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih tvari;
13. prostorija za smještaj i njegu životinja tijekom liječenja primjerena vrsti životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite.

(2) Veterinarska bolnica registrirana za velike životinje mora osigurati skladište hrane i stelje.

(3) Veterinarska bolnica dužna je osigurati obavljanje bakterioloških, virusoloških, seroloških, toksikoloških, parazitoloških i drugih pretraga u vlastitom laboratoriju ili putem posebnog ugovora s akreditiranim laboratorijem.

(4) U prostoriji za pregled i liječenje životinja mogu se nalaziti: prostor za instrumente i pribor i prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga.

Članak 37.

Veterinarska bolnica mora osigurati cjelodnevni stalni stručni nadzor nad životnjama u liječenju kroz dežurstvo stručnog i pomoćnog osoblja te svakodnevno stanje pripravnosti jednog veterinara.

M) Veterinarska klinika

Članak 38.

(1) Veterinarska klinika je veterinarska organizacija koja obavlja djelatnost najsloženijih oblika zdravstvene zaštite životinja, dijagnostike, liječenja, rehabilitacije i zdravstvene njegе bolesnih životinja, osigurava boravak i prehranu primjerenu vrsti životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite te se u njoj izvodi nastava Veterinarskog fakulteta i provodi znanstveno-istraživački rad za djelatnost za koju je osnovana.

(2) Veterinarska klinika dužna je osigurati uvjete iz stavka 1. ovog članka putem ugovora s Veterinarskim fakultetom.

Članak 39.

(1) Veterinarska klinika mora raspolagati sa sljedećim prostorijama i prostorima:

1. dvije prostorije za pregled i liječenje životinja;
2. kirurški blok:
  - (a) prostor za pripremu i sterilizaciju instrumenata i pribora;
  - (b) dvije operacijske dvorane;
  - (c) prostor za kiruršku pripremu i pripremu pacijenata;

3. prostorija za obavljanje laboratorijskih pretraga;
4. prostorije ili prostor i opremu za obavljanje RTG, UZ, EKG i endoskopsku dijagnostiku;
5. prostor za intenzivnu njegu životinja s kontroliranim dovodom kisika, vlage i topline;
6. prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
7. prostor/prostorija za instrumente i pribor;
8. prostorija za pohranu lijekova i drugog sanitetskog materijala s hladnjakom;
9. prostorija za veterinarske djelatnike i konzultacije stranaka;
10. sanitarni čvor s kupaonicom;
11. čekaonica za stranke i životinje;
12. prostorija za izolaciju životinja;
13. prostorija za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih tvari;
14. prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite.

(2) Veterinarska klinika registrirana za velike životinje mora osigurati skladište hrane i stelje.

(3) Veterinarska klinika dužna je osigurati obavljanje bakterioloških, virusoloških, seroloških, toksikoloških, parazitoloških i drugih pretraga u vlastitom laboratoriju ili putem posebnog ugovora s akreditiranim laboratorijem.

(4) U prostoriji za pregled i liječenje životinja može se nalaziti prostor za instrumente i pribor.

(5) U prostoriji za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite može se nalaziti prostor za intenzivnu njegu životinja s kontroliranim dovodom kisika, vlage i topline.

Članak 40.

Veterinarska klinika mora osigurati cijelodnevni stalni stručni nadzor nad životnjama u liječenju kroz dežurstvo stručnog i pomoćnog osoblja te svakodnevno stanje pripravnosti jednog veterinara.

N) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje

Članak 41.

(1) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje je oblik veterinarske organizacije u čijem se sastavu nalazi najmanje jedan centar za proizvodnju i skladištenje sjemena. Centar za proizvodnju i skladištenje sjemena mora biti odobren u skladu s posebnim propisima.

(2) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje mora raspolagati sa sljedećim prostorijama:

1. prostor za smještaj životinja;
2. prostorija za izolaciju životinja;
3. prostorija za sakupljanje sjemena;
4. prostorija za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
5. prostorija za skladištenje sjemena, koja ne mora biti nužno na istoj lokaciji;
6. prostorija za skladištenje tekućeg dušika ili vanjski rezervoar tekućeg dušika;
7. prostor/prostorija za pregled i liječenje životinja;
8. prostorija za laboratorijske pretrage,obradu, razrjeđivanje i konzerviranje sjemena, koja ne mora biti nužno na istoj lokaciji;
9. prostorija za pohranu lijekova;
10. prostorija za veterinarske djelatnike i konzultacije stranaka;
11. sanitarni čvor s kupaonicom i zahodom;
12. garderoba za djelatnike;
13. skladište hrane i stelje.

(3) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje mora biti projektiran tako da je prostor za smještaj životinja fizički odvojen od prostorije za obradu sjemena, a oba ta prostora odvojena od prostorije za skladištenje sjemena.

(4) Prostorija za izolaciju životinja mora se urediti u odvojenoj prostoriji s posebnim ulazom.

(5) Prostorija za laboratorijske pretrage te prostorija za obradu, razrjeđivanje i konzerviranje sjemena moraju biti klimatizirane da se osigura temperatura prostorije između 18 i 22°C. Prozori moraju biti zatamnjeni.

(6) Prostor za pregled i liječenje velikih životinja može se urediti kao nadstrešnica s vezovima i stojnicom za fiksaciju i pregled velikih životinja.

(7) Ispred ulaza mora biti postavljena dezinfekcijska barijera za ljude i vozila.

(8) Ulaz u objekte dozvoljen je samo osobama koje тамо rade, najavljenim posjetiteljima i nadležnim inspektorima, po posebnom režimu, u zaštitnoj obući i odjeći.

(9) Centri za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje moraju biti izgrađeni ili izolirani na način koji sprječava kontakt s vanjskim životnjama.

Članak 42.

(1) Odredbe ovog Pravilnika odnose se na centre za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje goveda, konja, ovaca, koza i svinja, osim članka 41. stavka 2. točaka 5. i 6. ovoga Pravilnika koja se ne odnosi na centre za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje svinja.

(2) Centri za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje mogu držati samo onu životinjsku vrstu čije se sjeme skuplja.

VII. VETERINARSKI DJELATNICI

Članak 43.

(1) Veterinarska služba mora imati najmanje jednog veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) i jednog veterinarskog tehničara.

(2) Opća veterinarska praksa mora imati najmanje jednog veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) te veterinarskog tehničara.

(3) Specijalistička veterinarska praksa mora imati veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) i završenim poslijediplomskim studijem iz područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje veterinarska medicina, grana kliničke znanosti, odnosno odgovarajuću stručnu kvalifikaciju u skladu s posebnim propisom o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija te jednog veterinarskog tehničara.

(4) Područna veterinarska ambulanta mora imati najmanje jednog veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) te veterinarskog tehničara.

(5) Veterinarska ambulanta mora imati najmanje dva veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) te veterinarskog tehničara.

(6) Veterinarska ambulanta u sjedištu stanice mora imati najmanje tri veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) te veterinarskog tehničara.

(7) Veterinarska bolnica mora imati najmanje dva veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) od kojih jedan mora imati završeni poslijediplomski studij iz područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje veterinarska medicina, grana kliničke znanosti, odnosno odgovarajuću stručnu kvalifikaciju u skladu s posebnim propisom o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija te najmanje jednog veterinarskog tehničara i veterinarskog bolničara.

(8) Veterinarska klinika mora imati najmanje, tri veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) i završenim poslijediplomskim studijem iz područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje veterinarska medicina, grana kliničke znanosti, odnosno odgovarajuću stručnu kvalifikaciju u skladu s posebnim propisom o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija te veterinarskog tehničara.

(9) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje mora imati veterinara s odobrenjem za rad (licencijom) te veterinarskog tehničara.

VIII. POSEBNI UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI VETERINARSKE STANICE I VETERINARSKE AMBULANTE ZA OBAVLJANJE POSLOVA JAVNIH OVLASTI

Članak 44.

Stručni djelatnici

(1) Veterinarska organizacija mora za dobivanje i obavljanje poslova javnih ovlasti imati odgovarajući broj veterinara s važećom licencijom i ispunjenim uvjetima za imenovanje ovlaštenima i to:

- veterinarska ambulanta najmanje dva veterinara s navedenim uvjetima;
- veterinarska stanica najmanje tri veterinara s navedenim uvjetima.

(2) Ovlaštene veterinarske organizacije moraju osigurati kontinuiranu edukaciju ovlaštenih veterinara u poslovima koji su im povjereni (minimalno dva treninga/seminara godišnje) odnosno, moraju skupiti minimalno pet bodova godišnje edukacije direktno u svezi poslova koji su im povjereni u skladu s godišnjim planom HVK.

(3) Ovlaštena veterinarska organizacija mora voditi ažurnu evidenciju o edukaciji svakog ovlaštenog veterinara te ažurnu evidenciju o nadležnostima svakog pojedinog ovlaštenog veterinara.

(4) Ovlaštena veterinarska organizacija mora osigurati nepristranost u obavljanju navedenih poslova, na način koji ne ograničava slobodno tržišno natjecanje, i to u odnosu na:

- vlasničku i upravljačku strukturu društva, kao i organizaciju i način poslovanja te suradnju s drugim subjektima na tržištu;
- nepostojanje osobnog sukoba interesa ovlaštenih veterinara u obavljanju povjerenih poslova.

(5) Veterinarska organizacija mora osigurati obavljanje poslova tijekom cijelog dana, s obveznom pripravnosću najmanje jednog djelatnika, ovlaštenog veterinara.

Članak 45.

Sustav upravljanja kvalitetom

(1) Ovlaštene veterinarske organizacije moraju imati implementiran sustav upravljanja kvalitetom.

(2) Sustav upravljanja kvalitetom mora biti definiran, dokumentiran, implementiran, kontroliran, revidiran i kontinuirano unapređivan.

(3) Sustav upravljanja kvalitetom stručno tijelo HVK mora kontrolirati najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće.

(4) Sustav upravljanja kvalitetom mora ispunjavati uvjete iz Priloga ovoga Pravilnika (Kodeks dobre veterinarske prakse Europske federacije veterinar – eng. Code of Good Veterinary Practice).

IX. POSEBNI UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI VETERINARSKE STANICE I VETERINARSKE AMBULANTE ZA OBAVLJANJE POSLOVA KONTROLNIH TIJELA

Članak 46.

Veterinarske organizacije moraju za obavljanje službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji se ne koriste za prehranu ljudi kao kontrolna tijela ispunjavati sljedeće uvjete:

- moraju biti nepristrane i ne smiju biti ni u kakvom sukobu interesa u svezi s povjerenim poslovima;
- moraju biti akreditirane u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17 020;
- moraju dokazati nadležnom tijelu da su akreditirane za točno određene prenesene zadaće dokumentacijom standardnih operativnih postupaka (SOP) i uputa potvrđenih od strane Hrvatske akreditacijske agencije;
- raspolagati dovoljnim brojem odgovarajuće kvalificiranog i iskusnog osoblja koje nije u sukobu interesa u obavljanju službenih kontrola;
- veterinari kontrolnog tijela moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 6. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004.).

Članak 47.

Poslovi koji se povjeravaju kontrolnom tijelu

(1) Veterinarskim organizacijama kao kontrolnim tijelima može se povjeriti obavljanje sljedećih poslova službenih kontrola:

1. zadaci u poslovima revizije i kontrole dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse te postupaka vezanih uz primjenu načela koja se temelje na sustavu analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka;

2. zadaci u inspekcijskim poslovima:

(a) prikupljanje podataka o prehrambenom lancu;

(b) ante mortem pregled;

(c) kontrola postupanja u skladu s propisima o dobrobiti;

- (d) post mortem pregled;
  - (e) kontrola postupanja sa specificiranim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima;
3. uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje;
  4. uzorkovanje u svrhu monitoringa;
  5. kontrola sukladnosti s odredbama Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004.), koje se odnose na primjenu identifikacijskih oznaka, kao i provjere sukladnosti s ostalim zahtjevima sljedivosti;
  6. certificiranje.

(2) U svim slučajevima kada se utvrde nepravilnosti/nesukladnosti, kontrolno tijelo dužno je bez odlaganja izvjestiti veterinarskog inspektora koji je nadležan za poduzimanje mjera.

Članak 48.

Postupak povjeravanja poslova

- (1) Poslovi službenih kontrola povjeravaju se veterinarskim organizacijama koje ispunjavaju uvjete iz članka 46. ovoga Pravilnika na temelju javnog natječaja.
- (2) Uprava s kontrolnim tijelom zaključuje ugovor o povjeravanju poslova na vrijeme od pet godina.
- (3) Uprava provodi inspekcijski nadzor te organizira reviziju rada kontrolnih tijela.
- (4) U slučaju da se nadzorom, odnosno revizijom utvrdi da kontrolna tijela ne izvršavaju ugovorne obveze, odnosno da ne poduzimaju odgovarajuće i pravodobne korektivne mjere, Uprava može raskinuti ugovor o povjeravanju poslova, sa ili bez otkaznog roka.

X. POSEBNI UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI VETERINARSKE ORGANIZACIJE, VETERINARSKA PRAKSA I VETERINARSKA SLUŽBA ZA OBAVLJANJE POJEDINIH POSLOVA JAVNIH OVLASTI

Članak 49.

Veterinarska praksa mora imati veterinara s položenim državnim stručnim ispitom za ovlaštenog veterinara/veterinarskog inspektora te raspolagati s prostorijom za izolaciju životinja.

Članak 50.

Veterinarske organizacije (veterinarska ambulanta, veterinarska stanica, veterinarska bolnica i veterinarska klinika) i veterinarska služba moraju imati veterinara s položenim državnim

stručnim ispitom za ovlaštenog veterinara/veterinarskog inspektora i implementiran sustav upravljanja kvalitetom iz članka 45. ovoga Pravilnika.

Članak 51.

(1) Veterinarskoj praksi se na temelju ispunjenih propisanih posebnih uvjeta može dozvoliti cijepljenje pasa protiv bjesnoće, označavanje pasa te vođenje evidencije o tome kao i izdavanje putovnica za pse i mačke.

(2) Veterinarskim organizacijama koje nisu ovlaštene na temelju javnog natječaja, a ispunjavaju posebne uvjete, mogu se povjeriti sljedeći poslovi koji se ne financiraju iz državnog proračuna:

- (a) propisana preventivna cijepljenja i propisane dijagnostičke pretrage;
- (b) označavanje i registracija životinja kao i registracija prometa životinja u bazi podataka Jedinstveni registar domaćih životinja;
- (c) vođenje propisanih evidencija o navedenim poslovima;
- (d) izdavanje putovnica za pse i mačke.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba koje su do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika obavljale zdravstvenu zaštitu životinja i veterinarsku djelatnost, moraju udovoljiti veterinarsko-zdravstvenim uvjetima i uvjetima glede uređenja prostora, objekata, prostorija, opreme, pribora i drugih pomagala i instrumentarija te broja stručnih djelatnika, propisanim odredbama ovoga Pravilnika, najkasnije u roku tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Članak 53.

(1) Od odredbi ovoga Pravilnika, glede veterinarsko-zdravstvenih uvjeta, propisanog broja stručnih djelatnika i broja potrebitih pojedinih prostorija, sukladno obujmu poslova i zadaća, izuzimaju se veterinarske stanice i ambulante koje su do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika obavljale zdravstvenu zaštitu životinja i veterinarsku djelatnost, ili osnivaju istu djelatnost na pojedinim otocima i područjima nerazvijenog stočarstva, bez ekonomске osnove i uvjeta za rad te obavljanje veterinarske djelatnosti.

(2) Procjenu uvjeta, poslova i zadaća iz stavka 1. ovoga članka obaviti će stručno povjerenstvo, koje imenuje čelnik Uprave.

(3) Na prijedlog i uz posebno obrazloženje stručnog povjerenstva čelnik Uprave donosi rješenje o udovoljavanju minimalno potrebitim uvjetima za obavljanje veterinarske djelatnosti na područjima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 54.

(1) Ovlaštene veterinarske organizacije moraju imati implementiran sustav upravljanja kvalitetom.

(2) HVK mora imati implementiran sustav kontrole odrednica navedenih u članku 45. ovoga Pravilnika.

Članak 55.

»Sustav upravljanja kvalitetom unutar veterinarske organizacije« tiskan je kao dodatak ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 56.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti:

- Pravilnik o posebnim uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske bolnice, veterinarske klinike i veterinarska privatna praksa za obavljanje pojedinih poslova javnih ovlasti u provedbi mjera za otkrivanje i sprečavanje zaraznih bolesti životinja (»Narodne novine« broj 129/97) i
- Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti (»Narodne novine« br. 45/09, 80/10 i 153/11).

Članak 57.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/13-01/97

Urbroj: 525-10/0249-13-10

Zagreb, 30. srpnja 2013.

Ministar

**Tihomir
Jakovina, v. r.**

PRILOG

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM UNUTAR VETERINARSKE ORGANIZACIJE

I. OPĆI UVJETI

Veterinarska organizacija mora:

- identificirati svoje poslovne procese i njihovu provedbu kroz organizaciju,

- odrediti redoslijed i međusobne odnose navedenih procesa,
- odrediti mjerila i metode potrebne za osiguranje djelotvornosti izvođenja i kontrole navedenih procesa,
- osigurati raspoloživost sredstava i informacija potrebnih za održavanje izvođenja i nadzora navedenih procesa,
- nadzirati, mjeriti i analizirati navedene procese,
- primjenjivati redovito unaprjeđenje navedenih procesa.

Sustav upravljanja kvalitetom će biti definiran, dokumentiran, primijenjen, evaluiran, kontroliran i stalno unaprjeđivan.

II. POTREBNA DOKUMENTACIJA

Dokumentacija sustava kvalitete mora sadržavati sljedeće:

- potpisu izjavu rukovodstva u kojoj se navodi jasna predanost kvaliteti,
- priručnik o kvaliteti (napisan, dokumentiran i redovito obnavljan) koji sadrži dokumentirane postupke sustava upravljanja kvalitetom, kao i opise navedenih procesa te njihovu međusobnu povezanost,
- postupke (napisane, dokumentirane i redovito obnavljane) koji se odnose na sve procese koji utječu na sustav kvalitete,
- sve dokumente potrebne za osiguranje planiranja, provedbe i nadzora procesa. Razina dokumentacije ovisi o veličini i vrsti aktivnosti veterinarske organizacije. Dokumentacija može biti bilo kojeg oblika i na bilo kojem tipu medija.

Svi dokumenti koji utječu na kvalitetu usluge moraju biti:

- s datumom, odobreni prije objave (potpisani od strane nadležne osobe) i pohranjeni,
- dostavljeni odgovarajućim djelatnicima po ranije utvrđenoj listi dostave,
- pregledani, analizirani, ažurirani prema pisanim postupcima i ponovo odobreni,
- dostupni, čitljivi i lako razumljivi po točkama provedbe.

Dokumentacija mora biti definirana, implementirana, pregledana, kontrolirana i stalno unaprjeđivana. Svi dokumenti vanjskog podrijetla (etički kodeks, propisani uvjeti, itd.) moraju biti dostupni te pod osiguranim nadzorom. Svaka uporaba zastarjele dokumentacije mora se izbjjeći. Ako se ovi dokumenti čuvaju, moraju se formalno označiti. Dokumenti se moraju čuvati na sigurnom mjestu tijekom 5 godina ako to propisi zahtijevaju, prema dokumentiranom postupku i moraju biti čitki, dostupni i prepoznatljivi.

III. ODGOVORNOST RUKOVODSTVA

Rukovodstvo mora razviti sustav kvalitete u kojeg treba uključiti zaposlenike organizacije. Sustav kvalitete mora uključivati strateške smjernice za organizaciju i mora biti dizajniran tako da udovolji zahtjevima klijenata i odgovarajućim propisanim uvjetima. Rukovodstvo mora biti odgovorno za uspješnost ovog koraka.

1. Rukovodstvo treba konstantno izlagati, planirati i dokumentirati sustav kvalitete

Sustav kvalitete određuje ciljeve kvalitete koji se moraju postići na dobrobit korisnika usluga (povećanje zadovoljstva pruženom uslugom, konkurentnosti), kao i na dobrobit same organizacije (učinkovitost i profitabilnost). Hiperarhijski i ostvarivi ciljevi kvalitete moraju biti konzistentno definirani. Aktivnosti vezane za ciljeve kvalitete moraju biti definirane i planirane. Nužni potencijali (financijski, materijalni i ljudski) moraju se uzeti u obzir.

2. Uvođenje »usredotočenosti na korisnika usluge«

Moraju biti poduzete mјere kako bi se utvrdili zahtjevi, očekivanja i zadovoljstvo pruženom uslugom vanjskih korisnika usluga i drugih zainteresiranih strana. Ove informacije moraju biti dostupne i prepoznate unutar organizacije.

3. Uvođenje sustava unutarnje komunikacije

Rukovodstvo mora unutar organizacije iznositi informacije vezane za sustav kvalitete i kvalitetu same usluge. Rukovodstvo mora biti primjer te prepoznati trud i dostignuća zaposlenika.

4. Odgovornost i autoritet pojedinaca mora biti jasno utvrđen

Mora biti utvrđena organizacijska povelja, te svaki pojedinac mora znati koje su njegove/njene dužnosti i odgovornosti.

Rukovodstvo treba odrediti osobu koja će biti zadužena za kvalitetu te je ovlastiti za poduzimanje potrebnih mјera.

5. Dostignuća i relevantnost ciljeva organizacije bit će evaluirana i ponovno procjenjivana u određenim intervalima

Procjenjivat će se postizanje ciljeva i rezultati unutarnjih revizija, a nezadovoljstva klijenata, proces analize provedbe zadataka i deklaracije o neusklađenosti pri tom bi se trebale uzeti u obzir. Strategija organizacije mora se unaprjeđivati (revizija procesa i upravljačkih procesa).

IV. ZADACI RUKOVODSTVA

Procjenjivat će se postizanje ciljeva i rezultati unutarnjih revizija, a povratne informacije primatelja usluga, proces analize provedbe zadataka i nalazi neusklađenosti pri tom bi se trebale uzeti u obzir. Strategija organizacije mora se unaprjeđivati (revizija poslovnih procesa i upravljačkih mehanizama).

1. Organizacija mora provesti učinkovitu strategiju upravljanja ljudskim potencijalima

Organizacije moraju provesti učinkovitu strategiju upravljanja ljudskim potencijalima uzimajući u obzir zakonske okvire, predviđenu opterećenost zaposlenika poslom, potrebu za zamjenjivanjem (rotacijom) i kompetentnost zaposlenika. Opis posla mora biti dostupan za svaku poziciju unutar organizacije. Zaposlenici se moraju zapošljavati imajući u vidu njihov budući posao sa prikladnim kriterijima izbora. Kod zapošljavanja novog zaposlenika, organizacija mora osigurati da isti imaju formalnu kvalifikaciju potrebnu za izvršenje zadatka zbog kojih su zaposleni, te da se pridržavaju pravila struke koja se odnose na njih. Svaka organizacija mora osigurati novim zaposlenicima odgovarajući trening za njihova radna mjesta. Unaprjeđenje znanja i vještina zaposlenika mora se poticati i osigurati programom kontinuirane i periodične evaluacije. Dokumentacija vezana za zaposlenike, kao što su ugovori, opisi radnih mjesta, dokazi o formalnoj kvalifikaciji, kontinuiranom stručnom razvoju i službenim procjenama, treba se uspostaviti te osigurati pohrana iste.

2. Organizacija mora provoditi učinkovito upravljanje svojim materijalnim potencijalima

A) Radni prostori i njihovo okruženje

Radni prostori i njihovo okruženje moraju biti sukladni potrebama i aktivnostima organizacije kao i provedivim određenim zahtjevima. Plan prostora, okoline i njihova namjena moraju biti dokumentirani. Sigurnost i održavanje prostora i okoline mora biti osigurano i dokumentirano. Čišćenje i/ili dezinfekcija prostora i okoline mora biti planirano, dokumentirano i sukladno pravilima higijene. Radni prostori, njihova okolina i upravljanje njima moraju biti dokumentirani, evaluirani, i ponovo pregledani u planiranim vremenskim intervalima.

B) Oprema (pokretna i nepokretna)

Oprema mora biti sukladna uvjetima propisanim ovim Pravilnikom, potrebama i aktivnostima organizacije, kao i odgovarajućim posebnim propisima. Popis opreme i njihove specifikacije mora biti dostupan. Održavanje i kalibracija opreme mora biti planirana i dokumentirana. Čišćenje opreme mora biti planirano, dokumentirano i sukladno pravilima higijene. Oprema i rukovanje istom mora biti dokumentirano, evaluirano i ponovo pregledano u planiranim vremenskim intervalima.

C) Proces podrške

Mora se uvesti učinkovit sustav za čuvanje podataka o korisnicima usluga i odgovarajućim dokumentima. Informacije o suvremenoj stručnoj praksi moraju biti dostupne. Čišćenje, dezinfekcija i sterilizacija mora se organizirati u skladu s uslugama koje pruža organizacija i po primjenjivim pravilima higijene. Odlaganje i odvoženje otpada mora se provoditi u skladu s propisima i pravilima higijene. Moraju se uspostaviti prikladne mjere sigurnosti i osigurati njihova primjena. Logistička podrška mora biti dokumentirana, evaluirana i ponovo pregledana u planiranim vremenskim intervalima.

3. Organizacija mora implementirati učinkovito upravljanje radnom okolinom

Pravila koja se odnose na zdravlje i sigurnost unutar organizacije (rizici od požara i električne struje, zračenja X-zrakama, opasni proizvodi, profesionalne bolesti, itd.) moraju se uspostaviti i pratiti. Uvjeti rada moraju biti evaluirani u utvrđenim vremenskim intervalima. Procjena osobnog zadovoljstva djelatnika mora biti planirana i dokumentirana. Radna okolina

i upravljanje istom mora biti dokumentirano, evaluirano, procijenjeno i ponovo pregledano u planiranim vremenskim intervalima.

V. REALIZACIJA USLUGE

Veterinarske usluge uključuju mnogo povezanih aktivnosti (procesa). Njihovo prepoznavanje i vrednovanje njihovih interakcija unaprjeđuju dosljednost i učinkovitost usluga.

1. Organizacija mora definirati svoje poslovne procese

Različiti poslovni procesi organizacije moraju biti identificirani te se moraju definirati njihove interakcije.

2. Organizacija mora komunicirati s korisnikom usluga

Organizacija mora uočiti potrebe i zahteve klijenta uzimajući u obzir odgovarajuće propise. Organizacija mora informirati korisnike usluga (letci, pozivi itd.). Organizacija mora pohranjivati pritužbe korisnika usluga.

3. Organizacija mora dokumentirati svoje postupke

Nužni materijalni resursi (oprema, potrošni materijal, medicinski pripravci itd.) moraju biti definirani u svakom procesu. Odgovornosti moraju biti definirane u svakom procesu. Radne upute standardnih operativnih procedura moraju biti dostupne. Pokazatelj kvalitete mora biti definiran za svaki proces.

4. Organizacija mora upravljati svojim svakodnevnim horizontalnim procesima (zapisi o korisnicima usluga, postupci vođenja slučaja, medicinski proizvodi i potrošni materijal, recepti, certifikati, itd.) na konzistentan način.

A) Evidencije korisnika usluga

Evidencije moraju biti napisane detaljno, čitko i razumljivo i u skladu s propisima za svakog pojedinog korisnika usluga. Povjerljivost mora biti osigurana. Evidencije moraju biti organizirane, pohranjene i stalno dostupne. Razlozi za konzultaciju i zaključci prve procijene slučaja moraju također biti uneseni u evidenciju. Evidencije moraju sadržavati sve postupke provedene kronološkim redom. Specijalistički podaci (laboratorijski nalazi, itd.) trebaju biti povezani ili spomenuti u evidenciji korisnika usluga. Administrativni podaci (neplaćeni računi, odložene isplate, žalbe, itd.) trebaju biti također povezani ili navedeni u evidenciji korisnika usluga.

B) Postupak vođenja veterinarsko-medicinskog slučaja

Veterinarska organizacija mora organizirati i osigurati sustav za kontinuirano primanje pacijenata. Ako navedeno nije izvedivo, mora postojati utvrđeni postupak za upućivanje korisnika usluga u drugu veterinarsku organizaciju. Precizne i razumljive upute o dostupnosti druge organizacije se omogućuju bilo kojim jasnim vidom komunikacije. Sva obraćanja se moraju obaviti promptno i ljubazno. Mora postojati prioritet prilikom obrade kod hitnih slučajeva (trijaža). Ako organizacija iz nekog razloga nije u mogućnosti pružiti zatraženu uslugu, mora biti u mogućnosti slučaj uputiti drugoj organizaciji. Početna i uobičajena

procjena slučaja mora se jasno priopćiti korisniku usluge na njemu razumljiv način. Korisnik usluge mora se izvijestiti o koristi, rizicima i cijeni predložene usluge, te mora dati svoj pristanak prije pružanja usluge. Organizacija mora informirati korisnika usluge o svojim cijenama koje moraju biti primjenjivane na konzistentan način. Detaljni računi, koji pokazuju sve usluge i administrirane proizvode moraju biti izdani. Posebne potrebe životinja (npr. anksioznost, bol, dobrobit) moraju biti prepoznate i uzete u obzir. Posebne potrebe korisnika usluga moraju biti prepoznate i uzete u obzir te mora biti osiguran kontinuitet usluga.

C) Medicinski proizvodi i potrošni materijal

Organizacije sa zalihom veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala moraju imati uspostavljene sustave evidencija kako bi se osigurale pravovremene narudžbe, skladištenje, propisivanje, izdavanje i zbrinjavanje na način koji je sukladan važećim propisima i preporukama proizvođača. Popis (vrsta i količina) veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala koji moraju biti u stalnoj zalihi mora se uspostaviti. Kontrola zaliha (narudžba i potrošnja) mora se utvrditi i dokumentirati. Dokumentacija se ispunjava tako da se osigura sljedivost. Rok valjanosti, vrijeme uporabe i stanje veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala treba se redovito kontrolirati. Proizvodi i dobavljači bit će odabrani na temelju prethodno definiranih kriterija u sustavu upravljanja kvalitetom.

D) Recepti

Recepti se moraju pisati na precizan i razumljiv način i u skladu s važećim propisima. Veterinarsko-medicinski proizvodi mogu se primjenjivati, izdavati i propisivati temeljeno na vjerojatnoj dijagnozi nakon odgovarajućeg kliničkog pregleda životinje ili reprezentativnog uzorka skupine životinja. Prethodno navedeno se ne traži za neke oblike lijekova u slučaju kad farme imaju ugovor o redovitoj veterinarskoj kontroli (predmet dogovorenog pisanog protokola sa osobom odgovornom za životinju) i za rutinsko preventivno tretiranje antiparaziticima. Recepti se moraju propisivati na takav način da imaju sljedivost i mogućnost praćenja usluge. Korisnici usluga moraju biti upozoreni o rizicima i mogućim nuspojavama veterinarsko-medicinskih pripravaka. Procjena koristi i troškova bi se trebala provoditi u odnosu na korisnika usluge.

E) Certifikati

Certifikati se moraju izdavati u skladu sa Zakonom o veterinarstvu i na temelju njega donesenim podzakonskim propisima, odnosno u skladu s važećim uredbama i odlukama Europske unije. Moraju se poduzeti sve mjere da se osigura integritet certificiranja. Certifikati se moraju ispunjavati na precizan, jasan način i čuvati na propisan način. Certifikati se moraju evidentirati i pohranjivati na način da je osigurana sljedivost.

5. Organizacija mora kontrolirati oprema, instrumentarij i pribor u odnosu na svoje procese

Mora postojati popis oprema, instrumentarija i pribora. Oprema se mora redovito pregledavati, održavati i kalibrirati.

6. Organizacija mora periodično evaluirati i ponovo procjenjivati svoje procese i povezane podatke

Procesi, komunikacija sa korisnikom usluga, dokumentacija procesa, podatci i informacije prikupljene svakim procesom, te kontrola opreme, instrumentarija i pribora moraju se redovito evaluirati i ponovo procjenjivati.

VI. MJERENJE, ANALIZA I UNAPRJEĐENJE

1. Organizacija mora odrediti, prikupiti te analizirati podatke procjenjujući primjerenoš i učinkovitost svojih usluga

Istraživanje zadovoljstva pruženom uslugom mora biti planirano, izvršeno i analizirano. Pritužbe korisnika usluga moraju biti prikupljene i analizirane. Unutarnje kontrole moraju biti planirane, provedene i analizirane. Podaci koji se odnose na poslovne procese i njihovi pokazatelji, na kontrolu opreme, instrumentarija i pribora te na neusklađenost usluga i proizvoda moraju biti prikupljeni i analizirani.

2. Organizacija mora stalno unaprjeđivati sustav upravljanja kvalitetom

Svi podaci te analize povezane s točkom 1. ovog poglavlja moraju biti dokumentirani, pohranjeni i komunicirani unutar organizacije. Svi podaci i analize koji se odnose na procjenu upravljačkih procesa i procesa podrške moraju biti dokumentirani, pohranjeni i komunicirani unutar organizacije. Potrebno je planirati i održavati sastanke o kvaliteti u cilju preispitivanja i unaprjeđenja djelovanja organizacije podupirući uključenost svih zaposlenika. Korektivne mjere u odnosu na neusklađenost trebaju se definirati, implementirati, zabilježiti i ponovo samo-procijeniti u planiranim vremenskim intervalima.